

Memo van de gedeputeerde

drs. E.P.J. Lemkes - Straver

Gedeputeerde Landbouw, Voedsel, Bodem en Brede welvaart

Onderwerp

Afdoening toezegging natuurinclusief boeren.

Datum

06-10-2022

Documentnummer

C2299349/5088009

Aan

Provinciale Staten van
Noord-Brabant

Kopie aan

-

Van

Elies Lemkes - Straver

Telefoon

-

Email

elemkes@brabant.nl

Bijlage(n)

-

Geachte Statenleden,

Via deze memo wil ik graag invulling geven aan de op 8 april 2022 door mij gedane toezegging om schriftelijk te antwoorden op de vraag welke boeren, op welke plaatsen (binnen en buiten NNB), welke vorm van ondersteuning krijgen in de overstap naar natuurinclusief boeren.

Omdat dit een samengestelde vraag is, heb ik het antwoord in twee onderdelen uitgesplitst.

Welke vormen van ondersteuning bij [natuurinclusieve landbouw](#)?

Ondernemerscoaches natuurinclusieve landbouw

Binnen het project Natuurinclusieve landbouw lopen er meerdere trajecten. De basis wordt gevormd door de ondersteuning in de vorm van ondernemerscoaches. Deze coaches gaan het gesprek met de ondernemers aan om gezamenlijk te bekijken of een meer natuurinclusieve bedrijfsvoering bij het bedrijf, en de ondernemer, past.

Omschakelplan natuurinclusieve landbouw

Als dat het geval is, ondersteunt de coach de ondernemer bij het opstellen van een zogenaamd omschakel- of doorontwikkelplan. Hierin beschrijft de ondernemer zijn huidige bedrijf en zijn ideeën en wensen met betrekking tot een meer natuurinclusieve bedrijfsvoering. Een van de vereisten is dat hij tenminste 6 maatregelen (2 voor bodem en water, 2 voor landschap en 2 voor biodiversiteit) beschrijft die hij wil gaan toepassen. Dit plan vormt de basis voor een subsidieaanvraag voor het (laten) opstellen van een professioneel businessplan. De subsidie hiervoor bedraagt een vast bedrag van €10.000.

Businessplan natuurinclusieve landbouw

Ook in het vervolgtraject -het opstellen van een businessplan- kan de ondernemer een beroep doen op ondersteuning door/begeleiding van de ondernemerscoach. Voor het daadwerkelijk opstellen van een businessplan kan de ondernemer zelf professionele hulp inhuren. In dit businessplan worden de onderdelen van het omschakelplan concreet uitgewerkt en wordt in het bijzonder een zo gedetailleerd mogelijke financiële onderbouwing opgenomen.

Beleidsregel grond natuurinclusieve landbouw

Op het moment dat het businessplan gereed is, en er uit dat plan blijkt dat er een duidelijke grond- en/of investeringsbehoefte is, kan de ondernemer ook gebruik maken van de zogenaamde Beleidsregel grond voor natuurinclusieve landbouw. Toepassing van deze beleidsregel houdt in dat de provincie, op verzoek van de ondernemer, grond koopt van de ondernemer, om de betreffende grond vervolgens terug in erfpacht te geven. De canon wordt hierbij aangepast aan de opgelegde beperkingen in het gebruik van de grond (geen kunstmest, geen bestrijdingsmiddelen, kruidenrijk grasland of toepassing natuurinclusief vruchtwisselingsysteem). De voor de grond ontvangen gelden kan (moet) de ondernemer vervolgens inzetten voor extra grond of andere, voor de natuurinclusieve bedrijfsvoering benodigde, investeringen.

Om gebruik te kunnen maken van deze beleidsregel grond moet het businessplan wel een akkoord gekregen hebben van de externe adviescommissie businessplannen natuurinclusieve landbouw Noord-Brabant. Deze commissie toetst de plannen op ecologisch rendement en financiële haalbaarheid.

Het businessplan moet daarnaast aantoonbaar maken dat de ondernemer, met de toepassing van de beleidsregel grond, ook voldoet aan de eis van maximaal 2 gve/ha op bedrijfsniveau.

Voor biologische veehouderijbedrijven geldt ook deze eis van 2 gve/ha, maar in plaats van een businessplan, kunnen zij volstaan met een toelichtende notitie waaruit blijkt dat de veehouder een biologische veehouderij exploiteert, de voorgestane grondtransactie financieel haalbaar is en waarin de bestaande en de toe ontwikkelen landschappelijke kwaliteiten van het bedrijf worden toegelicht.

Andere instrumenten die de natuurinclusieve landbouw ondersteunen zijn;

- [Cursus natuurinclusief ondernemen in de landbouw](#)

Geïnitieerd en mogelijk gemaakt door de provincie, wordt door de HAS Hogeschool in samenwerking met 'Biodiversity in Business' en de ondernemerscoaches van de Provincie Brabant, deze cursus gegeven.

Gedurende deze cursus kunnen de deelnemers hun eigen om- of doorschakelplan uitwerken. Ook via deze weg is het daarmee voor veehouders mogelijk een subsidie voor het opstellen van een businessplan aan te vragen.

- de [inspiratiebedrijven](#)

Om tegemoet te komen aan de grote behoefte aan inspirerende voorbeelden en uitwisseling van kennis onder natuurinclusieve ondernemers, zijn er momenteel, met steun van de provincie, twaalf zogenaamde inspiratiebedrijven actief. Op deze bedrijven wordt praktijkkennis over natuurinclusieve maatregelen, de financieel-economische kant en het rendement voor bodem, water, biodiversiteit en landschap gedeeld met collega-ondernemers. Hiertoe worden er ca. 24 bijeenkomsten georganiseerd met een verwacht bereik van minimaal 450 deelnemers.

Doelgroepen

Binnen het project Natuurinclusieve landbouw worden tot op heden alleen veehouders ondersteund om door te ontwikkelen of om te schakelen naar een meer natuurinclusieve bedrijfsvoering.

Datum

06-10-2022

Documentnummer

C2299349/5088009

De vorm van ondersteuning wordt bepaald door de vraag en daarnaast door bedrijfskenmerken als ligging, omvang en veebezetting.

Voor alle veehouders geldt, dat zij informatie kunnen krijgen via onze Brabantsite, de ondernemerscoaches en de inspiratiebedrijven. Ook kunnen zij zich aanmelden voor de cursus natuurinclusief ondernemen.

Datum

06-10-2022

Documentnummer

C2299349/5088009

Om echt ondersteuning te krijgen in het coachings- en subsidietraject is er een aantal voorwaarden waaraan de veehouder moet voldoen. Hij/zij moet minimaal 10 ha in gebruik hebben en deze in gebruik zijnde gronden moeten voor het grootste deel gelegen zijn buiten het NNB, maar binnen de Groenblauwe mantel (of binnen een straal van 1500 m vanaf het NNB).

Tot slot heeft het college op 19 juli 2022 de Routekaart Stalaanpassingen 2024 vastgesteld. Hierin hebben wij het volgende opgenomen. Het proces om landschapsgronden beschikbaar te krijgen voor extensiverende bedrijven neemt meer tijd in beslag dan veehouders beschikbaar hebben voor het nemen van een tijdig besluit met oog op het voldoen aan de (I)OV, ook met een actieve inzet van gebiedsprocessen via de GGA. Het hebben van sterke, extensieve graasdierbedrijven is van groot belang voor het realiseren van natuur-, wateren klimaatdoelen in de kwetsbare gebieden. Daarom gaan we onderzoeken of en onder welke omstandigheden en randvoorwaarden we begeleiding en ondersteuning kunnen bieden aan graasdierhouders die natuurinclusief willen worden en nu een veebezetting hebben van 2,0-2,5 gve/ha.

Met vriendelijke groet,

drs. E.P.J. Lemkes - Straver